

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/89/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212202236
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8212202236.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu S. C., nar. XX.XX.XXXX, N. N. XX, XXX XX D., zastúpený Vojčík & Partners, s.r.o., Rázusova 28, 040 01 Košice proti žalovanému Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o poskytnutie poistného plnenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu D. č.k. 6C/43/2012-158 zo dňa 15.10.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok s výnimkou výroku o trovách konania.

Mení rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 3.997,11 eur a z iných trov vo výške 2.359,50 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd D. rozsudkom č.k. 6C/43/2012-158 zamietol vo zvyšku žalobu žalobcu. Zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 1.835,60 eur a z iných trov vo výške 1.108,97 eur na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata sumy 39.332,38 eur titulom neposkytnutého plnenia z poistnej zmluvy a úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne z uvedenej sumy od 08.06.2010 do zaplata. O žalobe rozhodol okresný súd rozsudkom zo dňa 11.02.2013 tak, že zaviazal žalovaného na zaplata sumy 39.332,38 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 30.11.2011 do zaplata, vo zvyšku žalobu zamietol. Na odvolanie oboch strán Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 8Co/99/2013-136 rozsudok okresného súdu čo do priznanej sumy titulom plnenia z poistnej zmluvy potvrdil a vo zvyšnej časti rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Krajský súd citoval rozhodnutie NS SR 2Cdo/122/02 z 27.03.2003 a vyslovil právny názor, že prvým dňom omeškania je deň nasledujúci po dni vykonateľnosti rozsudku, ktorým bolo vo veci právoplatne rozhodnuté. Právny zástupca žalobcu poukázal vo svojom vyjadrení na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Obo 19/09 z 25.03.2009 a mal za to, že nie je možné aplikovať na všetky poistné udalosti rozsudok NS SR, na ktorý poukázal krajský súd. Súd prvého stupňa poukázal na svoju viazanosť názorom odvolacieho súdu a uviedol, že rozsudok čo do priznanej sumy poistného plnenia sa stal vykonateľným 10.06.2014, žalovaný plnil dňa 09.06.2014, a teda sa nedostal do omeškania so svojim plnením, pretože plnil skôr ako sa právoplatné rozhodnutie stalo vykonateľným. Z uvedeného dôvodu súd žalobu vo zvyšku (v časti o úrok z omeškania) zamietol. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p. v

spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že náhradu trov konania pomerne rozdelil podľa pomeru o úspechu účastníkov konania. Žalobca bol úspešný v rozsahu 73,5 % (v časti o zaplatenie istiny), žalovaný bol úspešný v rozsahu 26,5 % (v časti o zaplatenie úroku z omeškania). Po odpočítaní úspechu žalovaného od úspechu žalobcu vznikol žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 47 %. Súd prvého stupňa vyčíslil trovy právneho zastúpenia, ako aj iné trovy na celkovú sumu 6.265,03 eur, z toho 3.905,53 eur ako trovy právneho zastúpenia a 2.359,50 eur ako iné trovy konania. Vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu mu z týchto súm priznal len 47 %. Súd prvého stupňa nepriznal trovy právneho zastúpenia za výzvu na plnenie poistného z 18.11.2011, uviedol, že sa nejedná o výdavky platené v bezprostrednej súvislosti s konaním, ktoré by bolo možné považovať za trovy konania, lebo konanie začína dňom kedy došiel súdu návrh na začatie konania. Nepriznal odmenu za odvolanie proti rozsudku zo dňa 29.04.2013, pretože žalobca bol s týmto odvolaním neúspešný a nárok na náhradu s ním spojený mu nevznikol. Ďalej nepriznal odmenu za úkon právnej služby vyjadrenie z 12.10.2014, a to z dôvodu neúčelnosti. Žalobca argumentuje v tomto podaní v prospech svojho nároku, reagujúc na rozhodnutie odvolacieho súdu. Podanie bolo uskutočnené viac ako štyri mesiace po doručení rozhodnutia a bezprostredne pred nariadeným pojednávaním, na ktorom sa právny zástupca osobne zúčastnil a vyúčtoval si zaň trovy. Zásade hospodárnosti by zodpovedal taký postup, v ktorom by právny zástupca žalobcu skutočnosti uvedené v písomnom vyjadrení uviedol priamo na pojednávaní alebo že by svoje vyjadrenie zaslal v dostatočnom časovom predstihu pred pojednávaním. V súvislosti so zastúpením žalobcu na pojednávaní 15.10.2012 súd nepriznal náhradu za stratu času, pretože na tomto pojednávaní zastupoval právneho zástupcu advokátsky koncipient. Súd prvého stupňa uviedol, že za čas strávený cestou koncipienta na pojednávanie mu patrí riadna mzda, neprichádza preto do úvahy duplicitné kompenzovanie náhradou za stratu času. Účelom náhrady straty času je finančne kompenzovať stratu, ktorá vzniká advokátovi cestovaním, teda stratu za čas, počas ktorého by mohol vykonávať inú odbornú prácu, ale v dôsledku cestovania to robiť nemôže. Prisúdená náhrada je riadnym príjmom advokáta. Advokátsky koncipient je zamestnancom advokáta, ktorý je advokátom vyslaný na služobnú cestu. Pri ceste koncipienta nevzniká žiadna strata času advokáta, lebo za tento čas advokát môže vykonávať svoju odbornú prácu. Za tento čas advokátskemu koncipientovi nepatrí náhrada za stratu času, ale náhrada cestovných výdavkov.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Uviedol, že rozsudok najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Cdo 122/2012, na ktorý poukázal odvolací súd, pojednáva o úplne odlišnej situácii, kedy si navrhovateľka uplatnila právo na poistné plnenie iba odhadom paušálnou sumou. Pre rozhodnutie vo veci bolo potrebné posúdiť trvalé následky úrazu, ktorých rozsah bol natoľko sporný, že vo veci museli byť nariadené opakované znalecké dokazovanie. V tomto prípade ide o úplne inú situáciu, keďže žalovaný mal k dispozícii všetky potrebné informácie od žalobcu. Dokonca sám žalovaný si v rámci šetrenia dal vypracovať znalecký posudok, kde okrem iného bola zodpovedaná aj výška nákladov na odstránenie následkov poistnej udalosti. Žalovaný ešte pred začatím súdneho konania mal k dispozícii všetky relevantné podklady potrebné na to, aby šetrenie ukončil tak, ako bolo rozhodnuté súdom prvého alebo aj druhého stupňa. Žalovaný svojvoľne odoprel poskytnúť žalobcovi poistné plnenie. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5 Obo 19/2009 z 25.03.2010, kde Najvyšší súd skonštatoval, že nepochybne je rizikom poisťovateľa, ak odmietne plniť z dôvodu, že k poistnej udalosti nedošlo, pričom v súdnom konaní sa preukáže opak. Následkom potom je aj povinnosť žalovaného plniť nielen poistné plnenie, ale aj úrok z omeškania. Prvostupňový a druhostupňový súd vlastne konštatovali, že k poistnej udalosti došlo, a teda žalovaný bol povinný poskytnúť poistné plnenie. Rozhodnutie súdu malo v podstate len deklaratórny charakter, nárok žalobcu nevznikol súdnym rozhodnutím, ale už vznikom samotnej poistnej udalosti. Otázka posúdenia skutočnosti, či došlo k poistnej udalosti nebola sporná, za spornú ju svojvoľne označil sám žalovaný. Je ústavnou neprípustný výklad, že v prípade, ak žalovaný vyhodnotí skutočnosť ako nie poistnú udalosť, dostane sa do omeškania až súdnym rozhodnutím. Odvolateľ má za to, že konajúci súd mal postupovať v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Obo 19/2009 zo dňa 25.03.2009, ktoré je skutkovo aj vo svojej podstate totožné s predmetným konaním a nemal aplikovať právnu vetu rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Cdo 122/2002, ktorého predmet sporu vychádzal z úplne iného skutkového základu. Odvolanie podal aj proti výroku o priznaní náhrady trov konania, uviedol, že vzhľadom na skutočnosti uvedené v odvolaní má za to, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v plnej výške, nakoľko uplatnený nárok na poskytnutie poistného plnenia vrátane príslušenstva je dôvodný. Nesúhlasil s nepriznaním trov konania za odvolanie proti rozsudku z 29.04.2013, nie je zrejmé z akého dôvodu označil konajúci súd tento úkon za neúspešný. Išlo o úkon urobený proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie a odvolanie bolo podané riadne a včas. Advokátska

tarifa nerozoznáva medzi úspešnými a neúspešnými úkonmi, a teda išlo o riadny úkon vo veci samej, za ktorý patrí žalobcovi náhrada trov konania. Nesúhlasil s tým, že vyjadrenie z 12.10.2014 bolo neúčelné. Účelom tohto podania bolo poukázať aj na iné súdne rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky okrem tých, na ktoré odkazoval odvolací súd. Nesúhlasil s nepriznaním náhrady za stratu času na pojednávaní 15.10.2012, uviedol, že nezáleží na tom, či úkony vykonal advokát osobne alebo na základe poverenia ich vykonal jeho zástupca, advokátsky koncipient. Poukázal v tomto smere na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 5Co 186/2013 zo dňa 08.10.2013. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Pre prípad, že by odvolací súd zaujal právny názor, na základe ktorého by rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, žalobca požiadala o pripustenie dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Žalovaný rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za vecne správne, poukázal na to, že podstatnou skutočnosťou v prípade posudzovanom Najvyšším súdom Slovenskej republiky vo veci 2Cdo 122/2002 je to, že bol sporný samotný právny základ nároku na poistné plnenie. V oboch prípadoch bola práve táto skutočnosť podstatnou pre posúdenie či žalobcovi vzniká nárok na úrok z omeškania alebo nie.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne. Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje. Splnitosť poistného plnenia bolo potrebné stanovovať aj s prihliadnutím na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Cdo 122/2012. Toto rozhodnutie riešilo obdobnú právnu situáciu ako bola situácia v tomto spore, kde sporným bol základ plnenia, teda to, či došlo k poistnej udalosti alebo nie. Z rozhodnutia 5Obo 19/2009 nevyplýva ako sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vysporiadal s aplikovateľnosťou predchádzajúceho rozhodnutia tohto súdu, teda 2Cdo 122/2002, vyplýva z neho to, že v prípade odmietnutia plnenia je poisťovňa povinná zaplatiť aj úrok z omeškania. Vôbec sa však v tomto rozhodnutí nerieši otázka odkedy vzniká povinnosť zaplatiť úrok z omeškania. Preto Krajský súd v Prešove nevidí dôvod na odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Cdo 122/2002. Rozhodnutie súdu prvého stupňa o nepriznaní úrokov z omeškania je správne, pretože žalovaný poistné plnenie zaplatil pred uplynutím prvého dňa od vykonateľnosti rozsudku, nedostal sa teda do omeškania. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie vo veci samej ako vecne správne potvrdil postupom podľa § 219 ods. 1 OSP.

Nesprávny je však výrok o trovách konania. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa o neúčelnosti ním uvedených úkonov aj keď má odvolateľ pravdu v tom, že advokátska tarifa nedelí úkony na úspešné a neúspešné. Občiansky súdny poriadok umožňuje priznať náhradu trov konania za účelne vynaložené trovy. V tomto kontexte nemožno odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa považovať za účelné, pretože nevedlo k úspechu v spore. Rovnako za neúčelné je potrebné považovať aj vyjadrenie, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa bezprostredne pred pojednávaním, na ktorom sa právny zástupca zúčastnil, a teda zástupca účastníka mohol skutočnosti uvedené v tomto podaní predniesť aj na pojednávaní bez toho, aby boli zbytočne navyšované trovy konania o ďalší úkon právnej pomoci. Odvolací súd sa nestotožňuje s hodnotením práva advokáta na náhradu za stratu času pri úkonoch vykonaných advokátskym koncipientom. Právo na náhradu za stratu času vzniká aj v prípade úkonov, ktoré vykonal advokátsky koncipient. Náhrada za stratu času, ktorú súd prvého stupňa nepriznal, činí 91,58,-Eur, trovy právneho zastúpenia celkovo činia 3.997,11,-Eur.

Pri hodnotení úspechu účastníka v spore je však potrebné vychádzať z istiny sporu, nie z príslušenstva. Neexistuje stabilizovaná judikatúra, podľa ktorej je potrebné zohľadniť aj príslušenstvo pohľadávky. Pokiaľ by to tak bolo, bola by odlišná aj hodnota jednotlivých úkonov právnej pomoci (podľa počtu dní omeškania) a miera úspechu pri zamietnutí žaloby v časti príslušenstva by nezávisela len od oprávnenosti uplatneného nároku ale aj od rýchlosti rozhodovania súdu.

Podľa názoru odvolacieho súdu bol žalobca v konaní úplne úspešný, má teda právo na náhradu trov konania v celom rozsahu. Preto odvolací súd postupom podľa § 220 OSP zmenil výrok o trovách konania napadnutého rozsudku a zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 3.997,11 eur a z iných trov vo výške 2.359,50 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný, nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný v odvolacom konaní úspešný bol, trovy odvolacieho konania mu nevznikli.

Odvolací súd nevidí dôvod na pripúšťanie dovolania v nastolenej otázke, pretože právna otázka splatnosti poistného plnenia je vyriešená rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Cdo 122/2002. Rozhodnutie 5Obo 19/2009 podľa svojho obsahu neriešil všeobecne otázku splatnosti poistného plnenia, ale zaoberá sa tým, za akých okolností je poisťovňa povinná platiť úrok z omeškania, nie odkedy má byť takýto úrok z omeškania platený.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.